

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610-15232601
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

24 Mart 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

ADANA MİLLETVEKİLİ
SAYIN BİLAL BİLİCİ'NİN
TBMM 7/33595 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

7/33595
GK 12

SORULAR

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98. Ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sn. Murat Kurum tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Adana'nın can damarı olan Seyhan Nehri, son yıllarda artan sanayi faaliyetleri, evsel atık deşarjları ve tarımsal kimyasallar nedeniyle ciddi bir kirlilik tehdidi altındadır. Nehrin ekosistemi zarar görmekte, su kalitesi düşmekte ve bölge halkının sağlığı tehlikeye atılmaktadır. Özellikle yaz aylarında nehir çevresinde kötü koku, renk değişimi ve balık ölümleri gibi çevresel olumsuzluklar gözlemlenmektedir.

Seyhan Nehri sadece Adana'nın değil, aynı zamanda tarım ve içme suyu ihtiyacının karşılandığı önemli bir su kaynağıdır. Ancak kirlilik oranlarının artması hem ekolojik dengeyi hem de halk sağlığını tehdit eder boyutlara ulaşmıştır. Bu bağlamda alınan önlemlerin ve yapılan çalışmaların kamuoyuyla şeffaf şekilde paylaşılması büyük önem arz etmektedir. 29.08.2025

Bu bağlamda;

- 1- Seyhan Nehri'ne yönelik yapılan son su kalite ölçümleri nelerdir? Kirlilik oranları hangi seviyededir?
- 2- Nehirde tespit edilen başlıca kirletici unsurlar nelerdir? Bu kirleticilerin kaynağına yönelik bir tespit yapılmış mıdır?
- 3- Seyhan Nehri'ne evsel veya endüstriyel atık su deşarj eden tesislerin denetimleri ne sıklıkla yapılmaktadır? Bu tesislere yönelik son 5 yılda uygulanan idari yaptırımlar nelerdir?
- 4- Nehrin temizlenmesi, rehabilitasyonu ve ekolojik dengenin korunması amacıyla Bakanlığınızca yürütülen ya da planlanan projeler var mıdır?
- 5- Bölgedeki çiftçilerin yoğun tarım faaliyetleri sonucu kullanılan tarımsal kimyasalların nehre karışmasıyla ilgili önleyici bir çalışma yürütülmekte midir?
- 6- Seyhan Nehri çevresinde yaşayan halkın sağlığını korumaya yönelik alınan tedbirler nelerdir?

CEVAPLAR

Seyhan Nehri Havzası'nda su kirliliğinin önlenmesi ve su kalitesinin iyileştirilmesi amacıyla, havzada bulunan noktasal kirlilik kaynaklarından olan kentsel ve endüstriyel atıksuların bertaraf edilmesine yönelik olarak Belediye ve Sanayi Tesisleri'ne ait Atıksu Arıtma Tesisleri'nin inşaatı ve işletmeye alınması çalışmaları ilgili Atıksu Altyapı Tesisleri Yönetimleri olan Belediyeler, Sanayi Tesisleri ve Organize Sanayii Bölgesi (OSB) yönetimlerince 2872 sayılı Çevre Kanunu ve ilgili atıksu mevzuatı olan Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği ve Kentsel Atıksu Arıtımı Yönetmeliği çerçevesinde yürütülmektedir.

Ayrıca, Seyhan Havzası'nda su kaynaklarının miktarı, mevcut kirliliği ile havzadaki kentsel, endüstriyel, tarımsal, ekonomik vb. faaliyetlere bağlı olarak oluşan baskı ve etkiler tespit edilerek alınması gereken acil önlemlerin belirlenmesi amacıyla hazırlanan Havza Koruma Eylem Planı'nın Nehir Havza Yönetim Planı'na (NHYP) dönüştürülmesi projesi Tarım ve Orman Bakanlığı'nca yürütülmekte olup, söz konusu planda havzadaki atıksu yönetimine ilişkin yer alan hususlarda Bakanlığımızca katkı sağlanmaktadır.

Diğer taraftan, ülkemizdeki nehir havzalarında kirliliğin önlenmesi ve su kalitesinin iyileştirilmesi amacıyla Bakanlığımızca yürütülen çalışmalar kapsamında ele alınan havzalardan biri olan Seyhan Nehri Havzası için "Seyhan Nehri Kirlilik Önleme Eylem Planı" hazırlanmıştır. Bahse konu eylem planı ile Seyhan Havzası'ndaki mevcut baskılar ve kirlilik yüklerinden yola çıkılarak, ulaşılmaması hedeflenen su kalitesi ortaya konulmuş olup, kısa, orta ve uzun vadede ulaşılmaması öngörülen hedefler çerçevesinde ilgili tüm kurum ve kuruluşlarca yapılması gereken planlamalar ve alınması gereken önlemler belirlenmiştir.

Söz konusu planda, havzada deşarj edilen arıtılmış veya arıtılmamış evsel ve endüstriyel atıksuların noktasal kaynaklı, fosfor kirliliğinin ise hayvancılık ve tarımsal faaliyetleri içeren yayılı kaynaklı başlıca kirletici unsurlar olduğu ortaya konulmuştur.

Çevre Denetimi Yönetmeliği çerçevesinde tesis veya faaliyetlerin 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanun'a dayanılarak yürürlüğe konulan mevzuata uygunluğunu kontrol etmek için gerçekleştirilen çevre denetimleri; kapsamına göre konu bazlı veya birleşik olmak üzere planlı ya da denetim planına bağlı olmaksızın kaza ya da olay gibi durumlarda veya gerek görüldüğü hallerde yapılmaktadır.

Bu kapsamda; Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında görevli denetim personelleri tarafından ani, birleşik ve şikâyet üzerine denetimler yapılmakta olup, Çevre Kanunu'na aykırı faaliyet gösteren veya kirliliğe sebebiyet verdiği tespit edilen kurum, kuruluş ve işletmelere, 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 20. maddesine göre idari yaptırımlar uygulanmakta, ayrıca çevre ve insan sağlığı için tehlike yaratan işletmelerin faaliyeti ise kısmen veya tamamen, süreli veya süresiz olarak durdurulmaktadır.